

Májustól új menetrend

A nyomdában már készülnek a vasúti menetrend-füzetek — május 25-től életbe lép a MÁV 1968-69-es új vasúti menetrendje.

A nemzetközi forgalomban több változás is történik május 25-től. Ilyen például, hogy a Balaton—Jardan express és a budapest—rijei gyorsvonatok helyett Budapest—Keleti pályaudvar—Dombóvár—Gyékényes—Rijeka között új nemzetközi gyorsvonatpár közlekedik. Néhány változás várható még a Csehszlovákia—Magyarország közötti vasúti forgalomban is.

A belföldi utaknál főként a városközi összeköttetések gyorsítására és a távolsági utasforgalom javítására törekedtek a menetrend-készítők. Budapest és Szeged között is csökken a menetidő, hiszen valamennyi gyors- és távolsági személyvonatot Diesel-mozdonyok vontatnak majd. A szegedi idegenforgalmi és ipari érdekek figyelembevételével új közvetlen gyorsvonat-összeköttetést létesítenek Miskolc—Nyíregyháza—Debrecen—Szolnok—Cegléd útirányon át Szegedre.

Nagy gondot fordítottak a munkásvonatok helyzetének javítására. Az 1968-69. évi menetrendben bővítik az ingavonatok számát. Nyíregyháza—Záhony, Szekesfehervár—Fonyód, Szentcsanak—Hódmezővásárhely, Szentes—Csongrád, Szolnok—Mezőtúr, Békéscsaba—Oroszló vonalakon közlekednek majd ilyen ingajáratok, a közlekedés gyorsítása és egyszerűsítése érdekében.

FATELEPEN

Két ember megy előttem a fatelepe felé. Dühösek, mert zárva találták a rókusi pályaudvar restijét. Más kocsi pedig nincs ezen a környéken.

— Lenyomsz egy ötvenest és megy a dolog — hallom a megjegyzést. Nem tudom mire értik a bölcs tanácsot. Valami hiánycikkre?

A fatelepet hivatalosan TŰZÉP-nek nevezik. A rókusi telep szinte egybeolvad a vasúti pályaudvarral. Nem tudni meddig fatelepe és meddig pályaudvar. A zürzavarban csak egy parányi bódé jelzi, hogy ott ellenőrzik a fatelepről kikérülő anyagot. A portás előtt két hatalmas kosárban henger alakú tüker-alágyújtós.

Egy öregasszony roskatagon ül a sínek mellett. Kezeit ölében tartja és mákos bejglit csipeget. Úgy eszik, mint a madár. Rám néz könnyösen, aztán fogatlan szájába tesz egy falatkát. Néhány lépéssel arrébb a fuvarosok kavalkádja. Körülbelül tíz kitűnő spediter, tíz pár lóval.

Lókozmetika

Az első pár lovat karéjban körül állják az emberek. Erdekessé mutatvány zajlik. Egy bárszony kabátos fuvaros féltérde ereszkedve nyírja a szép muraközi ló csüdjéről a hosszúra nőtt szőrzetet. Olyan olóval, mint amilyen a fodrászoknak van, csak hosszabb a nyele. A ló patkóján gumitalp. A városi lovaknak ilyen „cipő” dukál, nem kopog olyan hangosan és nem csúszik a betonon.

A nézők közül „kiszúr” az egyik fuvaros.

— Mit szállítanánk, uram?

Zavarba hoz hirtelen. Nem tudom, mit feleljek. Ha látáná, hogy mennyi pénz van a zsebemben, talán vissza se köszönne. Ismerem a hiánycikknek listáját.

— Ezer darab cserép kellene — mondom határozottan.

— Reménytelen ügy — biggyeszi a száját és elfordul tőlem, tovább szemléli az alkalmi lóborbély munkáját. Elfordulok én is, de meghallom a kérdést: „Cserépet akart az ürge?” Szánakozva néznek utánam.

A mérlegnél tűzfával és lignittel megrakott kocsik áll. Amikor legördül a mázsról, feldobnak a tetejére egy zabostarisnyát és indulnak. Az építési anyagoknál nagyobb a mozgás. Vékony, háromméteres gömbfákat raknak le a vagonból. A gömbfák mellett deszkák különféle méreteketben. Egy kocsimás parasztember collostock-kal méregeti a széles darabot.

— Húsz centivel rövidebb — mondja és ütögeti a mérőeszközt a tenyerébe.

Kettőnek igen...

Régi cimborám ácsorog egy halom műlemez mellett. Szítja a telepet, meg az egész döcögő anyagellátást. Száz darab lemez van a lába előtt, de kesereg, mert azt mondták, hogy a kórház rendelt belőle negyvenötöt, ötvenet pedig már régebben eladtak.

— Egyébként is csak öt-hat darabot adnak egy embernek, nekem pedig tizenkettő kellene — mondja. A lemez prima és jó dolog. A betonozott padozatra bitument rak és arra ragasztja a lemezt. Olesőbb, mint a parkett. Felajánlom, hogy betársulok és én is kérek hat darabot, s úgy meglesz a tizenkettő. Ennek semmi akadálya, tizen akár hatvanat is kaphatnánk.

A pénztárnál cserépet kérek. Ezer darabot. Itt is szánakozva néznek rám és visszakerdeznak: — Cserépet? — Mégegyszer mondom, hogy cserépet. — Az nincs — mondják és finoman mosolyognak rajtam.

A fatelepe társalgójában, a fuvaros kocsik mellett zsebből isszák a pálinkát. Egy jó kiállású cigányember — olyan, mint a horgosi rízlign cigánybárója — áll a társaság középpontjában. Valami ismerősükről beszélgetnek, aki nemrégiben felakasztotta magát.

— Pedig igazi úriember volt — ingatja fejét a cigánybáró, majd hirtelen fel fordul és kér egy cigarettát, „ha meg nem sértem, fiatal ember” szavakkal.

Megkínálom. A gyufát nem fogadja el, a parázsról gyújt rá. — Az isten áldja meg, kedves családjával együtt — hálálkodik, s még azt is megjegyzi, hogy ő is igazi úriember. Egy kis választékoskossá válóban van ebben a férfiban, mert amikor fuvaros ismerőse elmegy és oda-köszön, hogy „Szerbusz hé!”, akkor a cigánybáró így viszonozza: „Szerbusz! Kézőcsókom a kedves feleségednek”.

Raktározás

— nincs

A halk berregésű Zetor két vagont vontat a cement raktár mellé. Cement és mész úgy látszik kapható. Az egyik spediterre negyven mázsát raknak. A két muraközi bírja. Oldalt is vagonokat ürítenek, de közvetlenül a kocsikra. Nincs lehetőség raktárkészletre. A kétlovas kocsik oldalán tábla: Autóközlekedési Vállalat. Benzín helyett zabbal tankolnak reggelenként. A kocsin üregek téglá. Azt sem lehet kapni.

A bezárt resti miatt méltatlankodó embereimet is megpillantom a telepen. Téglalügyben szimatolódnak. Egy nagy termetű ember valamelyik fuvaros nevét ajánlja neki. — Én nem kérek semmit. Majd vele elintézik — mondja. Magam is próbálkozom: — Cserépygnyben melyik fuvaroshoz fordulhatnék? — Nem tudom miért, talán nem látsum komoly vevőnek a szemében, de elutasít, hogy fogalma sincs, s cserépet hiába is keresek, nincsen.

Nézelődöm még egy keveset a tüzelőanyagok halmaiz között. Friss iszapszén, brikett, tűzifa, kocsz, lignit és darabos barnaszén van elegendő. Egy precíz férfi a briketre rááll és alkalmi nyomáspróbát végez. A tojásszén nem porlik. Megrakják a kocsit.

Hangulatos a fatelepe, bár sokat kopott a hajdani színés varázs. Elindulok a vasútállomás felé, a fuvarosok közül újból megszólít valaki, hogy „Mit szállítanánk uram?”, nem állok meg, nincs értelme.

Gazdag István

A béke napja

A háborúk mindig véget érnek. Hazatérnek a fegyveres harcok, magukhoz ölelik gyermekeiket, asszonyaikat, megállnak a háznál, a kerítésnél, ha bomba nem érte, nem döntötte ki a vihar. Itt kezdődik a béke.

Az ember békére született. Okos gondolatokra, jóleső örömeire. Csak vele lehetünk teljesebbek, gazdagabbak.

Béke hónapja május. Béke napja, május 9. Örizz meg bennünket, vigyázz a fegyverekre! Neked élünk. Learatjuk a gabonánkat, megsütjük a kenyereinket, leszüreteljük a szőlőt, megépítjük gyárainkat, s felneveljük gyermekeinket, tanácskozunk közös dolgainkban. Ez mind Te vagy.

Az embernek béke kell és kenyér, meleg esték, jó szavak, hűséges szeretők. Nélkülöd mire mennék? Felégethetnék falvainkat, szőges bakancsok taphatnák véteinket, katonák lehetnének, olyanok, akikről a ballada szól, olyanok, akiket gyorsan elfelednek.

Vietnamban most fegyverek ropognak, ártatlan gyerekek testébe ütődik a golyó, elaljasult amerikai katonák dobnak csóvát a házra. Tőlünk messze van? Megtanuljuk, jobban szeressünk Téged. Erőid legyőzhetetlenek, milliók és milliók sorakoznak zászlóid alá. Mert örködni kell megszolgált békénken, borunkon, asszonyainkon és házaikon.

Az élet roegáll, mitsem ér nélkülöd. Egyszerű vagy, mindenre egyformán mosolygó. Beleszövődött mozdulatainkba, minden esti vacsoránkba. Nem a léted az örömmünk, fiányod elviselhetetlenség.

Most ünnepelnek, ünneplünk, a fasizmuson aratott győzelem napján. Megemlékeznek rólad messzi földeken, mindenfelé. Kicsinosodnak a városok, köszöntenek és kérnek, egyre kérnek: ne hagyj el minket! Béke legyen a világon!

Sz. L. I.

A szolidaritási hónap szegedi programja

Segélyakciók a Béketanács felhívására

A Hazafias Népfront szegedi városi bizottsága is kidolgozta békedemonstrációs programját, amelynek első jelentős eseménye lesz ma a Tisza Szálló koncerttermében rendezendő békehangverseny. A ma este 7 órakor kezdődő ünnepségen dr. Kedves György professzor, az Országos Béketanács tagja, a városi népfőbizottság elnöke mond megnyitót. Ezután a Szegedi Nemzeti Színház zenekara Vaszy Viktor vezényletével ad hangversenyt. A műsorban Demjén Gyöngyvér, Karikó Teréz, Csernák Árpád, Kovács János, Littay Gyula és Szabó Miklós, a színház művészei lépnek fel.

Május 19-én a megyei építővállalat kultúrtermében a szegedi bélyeggyűjtők köre rendez nagygyűlést, amelyen Harmati Sándor, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, a Béketanács elnöke mond ünnepi beszédet. Ez alkalommal adják át azt a 100 ezer darabból álló bélyeggyűjteményt, amelyet a szegedi bélyeggyűjtők a vietnami gyermekeknek ajánlottak fel.

A június 7-én, a Juhász Gyula művelődési otthonban rendezendő magyar-csehszlovák baráti esten Katona Sándor országgyűlési képviselő, a népfőbizottság megyei bizottságának titkára mond ünnepi beszédet, s a szolidaritási hónap június 8-án a Móra-parkba áthelyezett lidicei emlékmű megkoszorúzásával ér véget.

A szolidaritási hónap folyamán a kerületi és a körzeti népfőbizottságok békegyűléseket szerveznek, a művelődési otthonokban pedig „Népek barátsága” címmel azok a közéleti személynépek tartanak élménybeszámolókat, akik hivatalos delegációk tagjaként a közelmúltban utazásokat tettek az ázsiai és afrikai országokban.

Az Országos Béketanács budapesti ünnepi ülésén elhangzott felhívására Szegeden is megkezdődött az üzemek, intézmények dolgozói, a társadalmi szervezetek tagjai és a lakosság körében a vietnami népet megsegítő újabb akció szervezése. A szolidaritási hónap eseményeinek demonstrációja egyben az anyagi segítség sikerét is szorgálja.

Magyar áruk

sikeres külföldi bemutatói

Tíz rendezvény a HUNGEXPO tavaszi kiállítássorozatában

Most ért véget a HUNGEXPO magyar kiállítás- és vásárrendező iroda tavaszi külföldi kiállítássorozata. Ebből az alkalomból az MTI munkatársa nyilatkozatot kért Droppa Gusztávtól, a HUNGEXPO igazgatójától.

— 1968 eddigi szakaszában tíz külföldi rendezvényünk volt, s valamennyi nagy közönségsikerrel, kedvező üzleti eredményekkel zárult. A lipcei tavaszi vásáron a magyar vállalatok mintegy 3,5 milliárd forint értékben kötöttek export-import szerződéseket. Hosszú szünet után részt vettünk a lyoni nemzetközi vásáron. Pavilonunkat meglátogatta De Gaulle elnök és felkereste

az éppen akkor Franciaországban tartózkodó Fock Jenő magyar miniszterelnök is. A magyar külkereskedelmi részt vett a madrisi nemzetközi vásáron, a tripoliszi, a brüsszeli vásárokon, s Svájcban megrendezett du-nai heteken és jelen van a most még zajló hannoveri és milánói vásárokon. Hollandiában és Iránban magyar heteket rendeztünk. A hollandiai magyar hetek összehozták számos kulturális eseménnyel. A teheráni műszaki hetek középpontjában nagyszabású magyar ipari kiállítás állt. Az érdeklődésre jellemző, hogy 350 ezer látogató, az iráni főváros lakosságának 15 százaléka kereste fel kiállításunkat.

A HUNGEXPO tavasszal zajlott tíz kiállítását összesen mintegy ötmillió látogató tekintette meg.

— A HUNGEXPO tevékenységének legközelebbi állomása a Budapesti Nemzetközi Vásár. Ezúttal összesen 36 ország kiállítóit fogadjuk. A HUNGEXPO külföldi és hazai kiállításainak különös jelentőséget ad, az a tény, hogy az új gazdasági mechanizmus lehetőségeit kihasználva, a vállalatok, üzemek, közvetlen kapcsolatokat igyekeznek kiépíteni áruik vásárlóival, felhasználóival.

CSÜTÖRTÖK, 1968. MÁJUS 9.

DEL-MAGYARORSZAG 3

Kié a miénk?

A szegedi Dugonics tér rendezéséhez felhasználandó faragott kockakövekből, öntött betonlapokból több napon át megrakott szattyórral hordott el egy öregasszony. Míg udvara kövezéséhez elegendőt nem lopott. Látták többen is, nem éjszaka csinálta. A kutya se szólt hozzá, amíg cipekedett. Mikor elkészült a kerítésen belüli munka, megkérdezték. Azt mondta, amit elvitt, az az övé is, hiszen állampolgár. Különben is több anyag volt a téren, mint amennyi kellett. Bizosan bekalkulálták a tolvajokat is.

A Széchenyi téren nagy üzletátalakítási munkák folynak hónapok óta. Ott nyílik meg egy cipőmintabolt és a városellátó szövetkezet élelmiszerüzlete. A szövetkezet vezetője meginvítálta az egyik városi funkcionáriust, tekintse meg, milyen szép nagy boltjuk lesz a város szívében. Ez utóbbit mondotta el. A helyiségben négy munkás: egy a létra tetején véste a mennyezetet, egy tartotta a létrát, egy a sarokba ül, egy meg az ablakon át figyelte az utca forgalmát. A terem közepén nagyméretű hűtőszekrény csupa-szon — negyven ezer forintért vette a szövetkezet. Fehér zománcára a vésés nyomán öklömnyi betonszilánkok patlottak. A látogatók megkérdezték, miért nem takarják le, miért nem védik az értékes berendezést. „Nem a miénk, mi építők vagyunk” — volt a felelet. „Mit tenne, ha a magáé vola?” „Lefedném, körülraknám deszkával, egyáltalán, ide se hoznám, míg az építés tart.”

Kié hát a közvagyon? Olyan magától értetődően válaszol az ember a kérdésre — „elvilág”. Világos, hogy mindenkié: enyém, tied, övé, miénk, tiétek, övék. S ha magunkban mindig végigragozzuk, akkor a törvényt is kimondtuk. Azt, hogy nem befejezése a tetteknek ez: enyém. Folytatni kell. S akkor már, ha a tiéd is és az övé is valami, én nem rendelkezem vele, csak a te, az ő, a ti, az ők egyetértésével, beleegyezésével. Csuda egyszerű — ami szójáték. Viszont sokszor veszedelmes játék, ha szót emel az ember a közös vagyon lopkodói, herdálói ellen. Megkapja, hogy mi köze hozzá, törődjön a saját dolgával. Vagy kifizetik azzal, hogy „nem az anyám, nem a miénk, mit bánom én”, mint a hűtőszekrény esetében.

Mit lehet tenni? Nemcsak a százezer forintos síkkasztások, a milliós tervecsalások kárai a közösségnek. A parkban letiport virág, a lefeszített szemétyűjtő, az összefirkált házfal, a lecsúszlizott villanygőg, a munkabéért „teljesített” lógás, a bolt előtt hajnalban ellopott tejespalack, a vállalati gépkocsi magáncélú használata, s ki tudja, mi minden „jelentéktelen apróság” még, ami a közös vagyon. Ami csak közös célra, megtervelt célra használható. Amiért ha szót emel az ember, okvetetlenkedésnek, piszkálódásnak veszik sokan. Nos, ilyen dolgokban tulajdonképpen valamennyiünknek kötelessége az „okvetetlenkedés”. Állampolgári kötelessége. Benne van az alkotmányban.

Amióta enyém, tied, övé, a miénk, a népé minden az országban. Szigorúan és világosan ebben az értelemben.

Kondorosi János